

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIV/95/2015
Rady Miejskiej w Pasymiu
z dnia 29 grudnia 2015r.

PROGRAM

**PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE PASYM W 2016 ROKU.**

Wstęp

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie są:

1. **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości).
2. **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii).
3. **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku.**
4. **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2015.**

Rozdział I

Podstawowe strategie programu

Podstawowe strategie działań przewidziane do realizacji w Programie odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy określonym w ustawach o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu narkomanii. W szczególności zadania te obejmują:

1. Ograniczenie dostępności alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich, poprzez systematyczną kontrolę działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.
3. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub narkomanii, pomocy psychiatrycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
5. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym.

Rozdział II

Podstawowe cele działań w ramach gminnego programu

w roku 2016

1. W zakresie ograniczania dystrybucji alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich:

- 1) skuteczna i konsekwentna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mająca na celu eliminowanie przypadków dokonywania zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie, przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 2) edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji;
- 3) wdrażanie programów profilaktycznych oraz metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu - szkoły podstawowe, gimnazjum;
- 4) ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież;
- 5) organizacja wypoczynku z elementami profilaktyki dzieciom z rodzin patologicznych;
- 6) ograniczenie dostępu i łatwości nabywania alkoholu poprzez działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych.

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych poprzez: działanie punktu konsultacyjnego dla osób z problemami uzależnienia oraz osób współuzależnionych,
- 2) poprawa skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień: kierowanie osób uzależnionych do specjalistycznych poradni, placówek służby zdrowia - zwrot kosztów podróży i kosztów leczenia,
- 3) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe,
- 4) organizacja programu ponadpodstawowego dla osób uzależnionych i ich rodzin (opieka po zakończeniu leczenia stacjonarnego) poprzez np. uczestnictwo w obozach terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów,
- 5) dofinansowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla pracowników punktów konsultacyjnych, w zakresie różnych problemów, które mogą wystąpić w rodzinie

alkoholowej.

1. W zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień oraz udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, podejmowane w szczególności przez funkcjonariuszy Policji, nauczycieli, pracowników socjalnych,
- 2) udzielanie pomocy materialnej i finansowej rodzinom patologicznym poprzez dofinansowanie dożywiania dzieci, organizowanie imprez okolicznościowych w przypadkach współpracy rodziców z Gminną Komisją Rozwiązywania Programów Alkoholowych (udział w terapii, poddanie się leczeniu, itp.),
- 3) kierowanie ofiar przemocy w rodzinie, do grup samopomocowych i terapeutycznych, współpraca i wymiana doświadczeń z takimi placówkami, jak posterunek Policji i innych instytucji działających na terenie gminy,
- 4) prowadzenie programów przeciwdziałania przemocy w szkołach, realizowanych w szczególności poprzez warsztaty dla dzieci, przedstawienia teatralne itp.,
- 5) zapewnienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci z rodzin z problemami, alkoholowymi - zwłaszcza w szkołach, które współpracują m.in. z poradnią psychologiczno - pedagogiczną oraz innymi instytucjami.

1. W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

- 1) prowadzenie edukacji dla dzieci i młodzieży, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 2) wspieranie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień,
- 3) propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych, a zwłaszcza sportowych: w tym celu współfinansowanie zakupu sprzętu sportowego, urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- 4) organizowanie konkursów plastycznych, wiedzy oraz sportowych, promujących zdrowy styl życia bez używek,
- 5) wspieranie działań profilaktycznych, polegających na organizowaniu imprez o charakterze sportowym, kulturalnym i rekreacyjnym,
- 6) współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programami profilaktycznymi,
- 7) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych, w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych

organizowanych dla nauczycieli, pedagogów itp.,

8) tworzenie sieci punktów z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: tablice informacyjne w Ośrodku Zdrowia, Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pasymiu, UMiG w Pasymiu, parafiach, punkcie konsultacyjnym itp.

1. W zakresie wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) edukacja mieszkańców Gminy w zakresie profilaktyki uzależnień,
- 2) pomoc w propagowaniu zdrowego i trzeźwego spędzania wolnego czasu dla osób wychodzących z problemu nadużywania alkoholu oraz członków ich rodzin,
- 3) wspomaganie działalności grup samopomocowych,
- 4) wspieranie działalności świetlic wiejskich i środowiskowych, realizujących zadania programowe.

1. W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego:

Wspieranie zatrudnienia socjalnego dla osób uzależnionych od alkoholu, po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego poprzez współfinansowanie Klubu Integracji Społecznej.

2. Tworzenie bazy organizacyjnej dla realizacji programu:

- 1) działanie punktu konsultacyjnego – informacyjnego, informowanie o: chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków rodziny, o grupach samopomocowych, zakup materiałów biurowych, czasopism, książek itp.,
- 2) w ramach działań komisji przeprowadzać rozmowy z osobami uzależnionymi,
- 3) koordynować działania związane z promocją materiałów edukacyjnych,
- 4) zorganizowanie i planowanie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie Gminy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

1. Podejmowanie interwencji, w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie interwencji, w związku z naruszeniem przepisów ustawy, związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Gminy Pasym (ustawa o wychowaniu w trzeźwości),
- 2) podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy

dotyczących zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości,

3) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku stwierdzenia naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Rozdział III

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pasym za posiedzenie Komisji, w celu opiniowania wniosków o udzielenie i cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, projektów uchwał podejmowanych zgodnie z programem, wykonywania innych czynności służących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz pracy w zespołach otrzymują wynagrodzenie w wysokości 6%, natomiast przewodniczący komisji 8% minimalnego wynagrodzenia brutto za posiedzenie.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pasym podzielona jest na zespoły:
 - 1) zespół motywacyjny,
 - 2) zespół kontrolny.
1. W przypadku dwóch lub więcej posiedzeń Gminnej Komisji lub zespołów Gminnej Komisji w jednym dniu wynagrodzenie członków komisji wyniesie 6% minimalnego wynagrodzenia brutto, bez względu na liczbę posiedzeń.
2. **Terminy spotkań:**
 - 1) **Gminnej Komisji:** – spotkania odbywają się wg potrzeb,
 - 2) **Zespołu Motywacyjnego Gminnej Komisji** – spotkania odbywają się wg potrzeb, jednak nie częściej niż raz w miesiącu,
 - 3) **Zespołu Kontrolnego Gminnej Komisji** – spotkania organizowane są w zależności od potrzeb.

Rozdział IV

Opis realizacji gminnego programu roku 2016

1. **Organ odpowiedzialny za realizację zadań** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
2. **Czas realizacji zadania:** 01.01.2016 – 31.12.2016 r.
3. **Obszar realizacji zadania** – Gmina Pasym.
4. **Odbiorcy programu.**

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców, a przede wszystkim do dzieci i młodzieży z Gminy Pasym, w szczególności do osób borykających się z problematyką:

- 1) wychowawczą (polifunkcyjność w rodzinie);
- 2) zaburzeń emocjonalnych (dorastanie);
- 3) zaburzeń osobowościowych (używanie substancji zmieniających świadomość, jak alkohol, narkotyki itp.).

1. Cel programu:

- 1) profilaktyka światowo - zdrowotna skierowana do dzieci i młodzieży szkół z terenu naszej Gminy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z grup ryzyka - alkohol, narkomania i przemoc. Pokazanie i wpajanie dzieciom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających. Uczenie dzieci innych wzorców zachowań i sposobu spędzania czasu, niż te, z którymi stykają się w swoich rodzinach.
- 2) pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z uzależnienia.

1. Opis programu:

- 1) Profilaktyka - kontynuacja prowadzenia w szkołach programów promujących zdrowy sposób życia takich jak "Zachowaj Trzeźwy Umysł" i inne. Uczestniczenie dzieci w spektaklach o problematyce uzależnień, organizacja wypoczynku zimowego i letniego z elementami profilaktyki.
- 2) Świetlice socjoterapeutyczne - organizacja miłego spędzenia czasu wolnego, odrabiania lekcji, rozwijanie zainteresowań, zdobywanie wiedzy (z nastawieniem na działania wychowawcze i korygujące), których celem jest: wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i poczucie własnej wartości. Nauczenie radzenia sobie w trudnych sytuacjach, integracja grupy, rozładowanie napięć i emocji, rozwijanie umiejętności przeżywania radości z wygranej, podejmowania decyzji korzystania z możliwości wyboru, rozwiązywania konfliktów, kształtowanie pojęcia dobrej zabawy itp.

3) Działalność konsultacyjno – informacyjna w formie osobistego kontaktu osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób, które z różnych powodów i przyczyn natury emocjonalnej i osobowościowej wykazują niedostosowanie społeczne, z osobą dyżurującą w danym punkcie. Kompetentna wiedza pomoże pokierować dalszymi krokami osób, którym potrzeba jest pomoc.

1. Metody pracy:

Światlice socjoterapeutyczne: aktywna praca w zakresie rozwoju osobistego i zmiany zachowań z wykorzystaniem form prowadzonych zajęć: plastycznych, teatralnych, zabaw integracyjnych, sportowych, informatycznych z wykorzystaniem gier multimedialnych, popularyzujących książkę i czytelnictwo, konkursów itp.

2. Warunki realizacji programu:

Gmina Pasym dysponuje zarówno zapleczem lokalowym, jak również kadrami wykazującą wysoki poziom przygotowania merytorycznego oraz zaangażowania w ww. problematykę.

3. Sposób oceny efektów:

Efektywność założeń programowych poszczególnych zadań będzie poddawana systematycznemu monitoringowi.